

OBRAZLOŽENJE

Proračun je definiran kao dokument kojim se limitiraju i raspoređuju resursi zavisno od ciljeva fiskalne i gospodarske politike i donosi se za jednu godinu.

Proračun grada Ljubuškog za 2025. godinu predstavlja procjenu godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos rashoda i izdataka grada Ljubuškog u proračunskoj godini koji se treba realizirati, a koje odobrava Gradsko vijeće.

Iz njega se vidi :

- jasan prikaz ukupno raspoloživih prihoda (poreznih, neporeznih, potpore, kapitalni primici te ukupna zaduženja za financiranje kapitalnih projekata),

- ukupan iznos javne potrošnje po organizacijskoj i ekonomskoj klasifikaciji,

- način na koji su sredstva raspoređena po pojedinim funkcijama (uprava, obrazovanje, socijalna skrb, komunalna potrošnja i slično)

Temelj za donošenje proračuna grada Ljubuškog (u daljem tekstu Proračun) nalazi se u odredbama nekoliko zakonskih i podzakonskih akata:

- Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22)
- Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22)
- Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 38/16),
- Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/06 i 51/09),
- Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj 15/21),
- Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14 i 66/23),
- Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ 60/14 i 66/23),
- Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Zapadno-hercegovačkoj i financiranju ŽZH („Narodne novine ŽZH, broj 23/14),
- Zakona o porezima ŽZH („Narodne novine ŽZH“ broj 12/09)
- i Statutu Grada Ljubuški (Službeni glasnik Grada Ljubuškog broj 6/19) koji regulira financiranje lokalne samouprave.

Nacrt Proračuna temelji se na zakonskoj regulativi kojom se propisuju nadležnosti grada i utvrđuju javni prihodi koji pripadaju gradu, te planu kapitalnih investicija, planu aktivnosti gradske uprave, zadovoljavanju opće komunalne problematike, vodeći računa o socijalnoj, obrazovnoj i kulturnoj situaciji uz uvažavanje prioriteta Mjesnih zajednica i građana, a sve u cilju poboljšanja cjelokupnog društvenog života našeg grada.

Temeljna načela ovog Proračuna su točnost, istinitost, pouzdanost te pojedinačno iskazivanje pozicija.

Prihodi i primici priznaju se u razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi sukladno odredbi "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna", a u svezi s odredbom Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH".

Prema članku 43. "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna FBiH" i sukladno članku 16. stavak 2. „Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH“, prihodi i primici se priznaju u računovodstvenom razdoblju u kojem su mjerljivi i raspoloživi. Prihodi i primici su mjerljivi kad ih je moguće iskazati vrijednosno, a raspoloživi kad su ostvareni unutar obračunskog razdoblja.

Prema odredbi članka 35. "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna FBiH", i sukladno odredbi članka 16. stavak 2. Uredbe, rashodi se priznaju u razdoblju u kojem je i obveza za plaćanje nastala, bez obzira je li izvršeno i samo plaćanje.

A - PRIHODI I PRIMICI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Prilikom izrade Proračuna rukovodilo se preporukama i analizama koje je uradilo Federalno ministarstvo financija kod planiranja dokumenta Srednjoročnog okvira rasta (SOR) i Dokumenta okvirnog proračuna (DOP) za trogodišnje razdoblje 2024.-2026. godina. Ovim dokumentom projicira se gospodarski razvoj, razvoj socijalnog sektora, makroekonomski pokazatelji i prognoze prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog proračuna.

Prihodi Proračuna grada Ljubuškog za 2025. godinu sastoje se od:

- tekućih prihoda i
- primitaka

Prihodi i primici Proračuna grada Ljubuškog za 2025. godinu planiraju se u iznosu od 21.846.000,00 KM. Pregled prihoda i primitaka po vrstama te financiranje možete vidjeti iz slijedeće tabele:

Ekonom. kod	Opis	Proračun za 2025.godinu	Proračun za 2024. godinu	Indeks 3/4 %
1	2	3	4	5
700000	PRIHODI	20.896.000,00	21.633.000,00	96,59
710000	Prihodi od poreza	9.117.000,00	9.423.000,00	96,75
720000	Neporezni prihodi	4.374.000,00	4.833.000,00	90,50
730000	Potpore	7.405.000,00	7.377.000,00	100,38
811000	PRIMICI	950.000,00	560.000,00	169,64
	UKUPNO	21.846.000,00	22.193.000,00	98,44

Iz priložene tabele se vidi da prihodi čine 20.896.000,00 KM ili 95,65% planiranog Proračuna. Primici se planiraju u iznosu od 950.000,00 KM što čini 4,35% planiranih sredstava Proračuna.

Strukturu prihoda čine:

- porezni prihodi,
- neporezni prihodi te
- potpore i transferi od drugih razina vlasti.

POREZNI PRIHODI planirani su u iznosu od 9.117.000,00 KM što čini 43,63% prihoda Proračuna odnosno 41,73% ukupnog Proračuna i njihova se realizacija očekuje u skladu sa ostvarenjem Proračuna za ovu 2024. godinu.

Porez na imovinu planiran je u iznosu od 805.000,00 KM, što je u skladu sa projiciranim izvršenjem u tekućoj godini. Naplatu ovog poreza vrši Porezna uprava sukladno zakonskim propisima. Visina ovog poreza ovisi od imovine kojom raspolažu porezni obveznici i plaća se paušalno u fiksnom iznosu akontativno za godinu dana

unaprijed prema kvadratu prostora kuća za odmor, stanova, stambenih zgrada koje se iznajmljuju, prilikom registracije automobila određene kubikaže, motocikla ili plovni objekata i slično. Porez na imovinu plaća se i na stolove u kasinu, automate za igre na sreću, automate za zabavne igre.

Porez na naslijeđe i darove očekuje se u iznosu od 25.000,00 KM prema procjenama Porezne uprave sukladno Zakonu o porezima Županije Zapadnohercegovačke i naplata ovog poreza ovisi od procijenjene vrijednosti naslijeđa, poklona i darova osim za prvi nasljedni red.

Porez na promet nepokretnosti planiran je u iznosu od 570.000,00 KM. Zakon o notarima omogućio je da svaki sklopljeni ugovor o prometu nekretnina automatizmom dolazi u Poreznu upravu na osnovu čega se vrši razrez poreza bez obzira da li je nekretnina uknjižena u gruntovnici što ranijim propisima nije bilo omogućeno. Ubiranje ovog poreza zavisi od iznosa prometa nepokretnosti tako da može znatno varirati iz godine u godinu u zavisnosti od toga koliko se prometa izvrši u tijeku godine.

Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti planiran je u iznosu od 2.450.000,00 KM i planiran je sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Zapadnohercegovačkoj i financiranju Županije Zapadnohercegovačke.

Porez na dohodak od samostalne djelatnosti planiran je u iznosu od 330.000,00 KM.

Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava planiran je u iznosu od 9.000,00 KM.

Porez na dohodak na dobitke od nagradnih igara planiran je u iznosu od 260.000,00 KM.

Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti planiran je u iznosu od 390.000,00 KM.

Porez na dohodak po konačnom obračunu planiran je u iznosu od 195.000,00 KM.

Prihod od indirektnih poreza koji pripadaju Županijskoj direkciji za ceste, a koje ona sukladno zakonu transferira na općinske/gradske proračune, planira se u iznosu od 375.000,00 KM. Kriteriji oko raspodjele ove vrste prihoda utvrđeni su federalnim i županijskim propisima.

Prihod od PDV-a planira se u iznosu od 4.171.000,00 KM što je sukladno projekcijama i kriterijima raspodjele najavljene od strane federalnog Ministarstva financija.

Izračunati prihod s Jedinственog računa koji ima entitet Federacija BiH (nakon otplate vanjskog duga Federacije) raspodjeljuje se kako slijedi:

- financiranje funkcija Federacije BiH ... 36,2 %
- financiranje funkcija županija / kantona ... 51,48 %
- financiranje funkcija jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) ... 8,42 %

- uprave cesta (JP Ceste FBiH, županijska/općinska/gradska tijela za ceste) ...3,90%

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda od PDV-a mogu odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, izmjene poreznih politika, promjena koeficijenata raspodjele, povećan povrat PDV-a od predviđenog, promjena nivoa zaduženosti središnje države i Federacije, razvoj drugih nepredviđenih događaja i slično.

NEPOREZNI PRIHODI predviđaju se u iznosu od 4.374.000,00 KM.

Prihod od koncesija planirani su u iznosu od 130.000,00 KM.

Prihodi od iznajmljivanja zemljišta planirani su u iznosu od 70.000,00 KM što je sukladno potpisanim ugovorima sa mobilnim operaterima.

Prihodi od JP PARKOVI po povjerenim ovlastima od strane Gradskog vijeća za javna parkirališta u urbanom području grada i od ulaznica za vodopad Kravicu, te uplate novih korisnika za vodovodne priključke i grobna mjesta planirani su u iznosu od 950.000,00 KM.

Općinske pristojbe po općinske odluke o upravnim pristojbama – administrativnim taksama planiraju se u iznosu 180.000,00 KM.

Komunalne pristojbe tzv. komunalije planiraju se u iznosu od 560.000,00 KM, a visina ove naknade uvjetovana je aktivnostima vezanim za razvoj zajednice reflektiran kroz izgradnju novih objekata. Kod ove vrste prihoda očekuje se bolja učinkovitost naplate s obzirom na to da još uvijek ima dosta izgrađenih objekata koji nisu dobili građevinsku dozvolu te tako nisu ni platili ovu vrstu naknade.

Naknada za istaknutu tvrtku se predviđa se u iznosu od 408.000,00 KM.

Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - rente planirana je u iznosu od 400.000,00 KM. Ovaj prihod plaća se po metru kvadratom korisne površine koja će se graditi na gradskom građevnom zemljištu, a utvrđuje se u postotku od prosječne građevne cijene metra kvadratnog stambene površine iz prethodne godine i to kao fiksni postotak rente za svaku zonu.

Prihodi od komunalne naknade planirani su u iznosu od 850.000,00 KM, što je projekcija nadležne Službe za stambeno-komunalne i inspekcijske poslove grada Ljubuškog, koja je dala iznos prihoda od ove naknade u Proračunu za iduću 2024. godinu.

Prihod od šuma po Zakonu o šumama ŽZH po osnovi naknade za općekorisne funkcije šuma očekuje se 65.000,00 KM.

Naknade za uporabu cesta za vozila pravnih osoba očekuje se u iznosu od 75.000,00 KM, dok se od fizičkih osoba očekuje naplata ove naknade u iznosu od 195.000,00 KM .

Prihodi od posebne naknade na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nezgoda očekuju se u iznosu od 160.000,00 KM. Naplata ove naknade vezana za isplate dohotka od nesamostalnog i samostalnog rada i drugih samostalnih djelatnosti po stopi od 0,5% na isplaćene iznose neto plaća od čega 50% pripada općini i prikupljaju se na izdvojeni račun Proračuna grada Ljubuškog.

Prihodi iz premije za osiguranje imovine od požara i prirodnih sila te iz premije osiguranja od auto-odgovornosti koji su namjenski za funkcioniranje vatrogasnih jedinica su planirani u ukupnom iznosu od 2.000,00 KM.

Prihodi od pružanja usluga građanima predviđaju se u iznosu od 39.000,00 KM, a naknada za premjere i katastar u iznosu 100.000,00 KM.

Ostali povrti što se odnosi na akcize na lož-ulje planirani su u iznosu 25.000,00 KM, a **novčane kazne** koje se po izdanim prekršajnim nalogima uplaćuju u gradski proračun 10.000,00 KM.

TEKUĆE POTPORE predviđene su u iznosu od 7.405.000,00 KM. Naplata ove vrste prihoda se očekuje kroz realizaciju određenih projekata koji će se financirati uz potporu federalne i županijske vlasti te kroz realizaciju doznaka iz inozemstva za projekte.

Inozemne potpore očekuju se u iznosu od 650.000,00 KM koji se odnosi na planirane potpore Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, te potpore drugih inozemnih davatelja kroz projekte u suradnji s Gradom kao JU Centar za socijalni rad i JU Edukacijsko rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju Ljubuški.

Od Federacije se očekuje potpora u iznosu od 3.930.000,00 KM za realizaciju određenih projekata (grant ministarstva okoliša i turizma, sredstva za cestovnu infrastrukturu, grant sredstva Fonda zaštite okoliša FBiH, sredstva ministarstva kulture i sporta, grant od ministarstva poduzetništva i ostali grantovi od federalne razine vlasti) kao i sredstva Federalnog ministarstva rada i socijalne politike namijenjena za JU Centar za socijalni rad i JU Edukacijsko rehabilitacijski centar.

Od Županije se očekuje potpora u iznosu od 1.700.000,00 KM za sufinanciranje prijevoza učenika i sufinanciranje kapitalnih i ostalih projekata u Gradu, dok je Transfer od Ministarstva rada i socijalne skrbi ŽZH planiran u iznosu 1.010.000,00 KM i to 950.000,00 KM za Centar za socijalni rad, a 60.000,00 KM za JU Edukacijsko rehabilitacijski centar.

Od izvanproračunskih fondova planirana je iznos 100.000,00 KM i transfer od županijskog Zavoda zdravstvenog osiguranja u iznosu 60.000,00 KM za JU Edukacijsko rehabilitacijski centar, te 40.000,00 KM od Federalnog zavoda za zapošljavanje po potpisanim ugovorima za sufinanciranje zapošljavanja.

PRIMICI PRORAČUNA se predviđaju u iznosu od 950.000,00 KM. Ovi primici odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta i visina ovih prihoda zavisi od gradske politike razvoja i širenja građevinskih zona te potražnje građevinskog zemljišta od strane investitora i građana.

B – RASHODI I IZDACI PRORAČUNA

Rashodi i izdaci proračuna grada Ljubuškog predviđaju se u iznosu od 21.846.000,00 KM i dijele se na:

- tekuće izdatke,
- kapitalne izdatke,
- otplate dugova i
- pričuvu

a raspoređuju se na rashode za financiranje rada Vijeća, uprave, stručnih službi organa uprave, Centra za socijalni rad, JU Edukacijsko-rehabilitacijskog centra, Gradskog pravobraniteljstva te školstva.

Raspored ovih sredstava prati razvojni koncept grada Ljubuškog prema kome su predviđena sredstva za ostvarivanje povoljnih uvjeta življenja lokalnog stanovništva kroz ulaganja u komunalnu infrastrukturu, uređenje okoliša, održavanje cestovne infrastrukture, poticaj održivog opstanka seoskog stanovništva kroz program izgradnje vodoopskrbnog sustava, sustava navodnjavanja i sanacije poljskih putova, financiranje rada gradskih službi u cilju poboljšanja efikasnosti rada gradske uprave, financiranje socijalne zaštite te intervencije socijalno ugroženom stanovništvu, podrška neprofitnim organizacijama kroz razne kulturne, športske i druge aktivnosti građana i subvencije javnim poduzećima kroz sufinansiranje dijela troškova i financiranje materijalnih troškova škola te intervencije u kapitalna ulaganja i kapitalne intervencije u Mjesne zajednice.

Raspored rashoda po vrstama može se vidjeti iz priložene tabele:

Ekonomski kod	OPIS	Proračun za 2025.godinu	Proračun nakon Rebalansa 2024.godine	INDEKS 3/4%
1	2	3	4	5
	RASHODI			
600001	PRIČUVA	100.000,00	100.000,00	100,00
610000	TEKUĆI IZDACI	20.267.000,00	21.330.000,00	95,02
611000	Plaće i naknade zaposlenih	4.048.000,00	3.784.000,00	106,98
612000	Naknade troškova zaposlenih	367.000,00	336.000,00	109,23
613000	Izdaci za materijal i usluge	5.225.000,00	6.428.000,00	81,29
614000	Tekući transferi	8.347.000,00	8.722.500,00	95,70
615000	Kapitalni transferi	2.280.000,00	2.058.000,00	110,79
616000	Izdaci za kamate	0,00	1.500,00	0,00
800000	Kapitalni izdaci	1.479.000,00	763.000,00	193,84
821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.479.000,00	763.000,00	193,48
	UKUPNO	21.846.000,00	22.193.000,00	98,44

PRIČUVA - Proračunskim korisnicima za koje u ovom Proračunu nisu predviđena sredstva ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba za novčanim sredstvima, predviđena je tekuća zaliha Proračuna. Za žurne i nepredvidive rashode koji se mogu pojaviti u 2025. godini rezervirano je 100.000,00 KM što čini 0,46% planiranih rashoda Proračuna, dok je zakonska mogućnost da pričuva ide i do 3% Proračuna.

Iz prikazane tabele se može vidjeti kako je raspoređena potrošnja gradskog proračuna po pojedinim vrstama troškova (plaće, materijalni troškovi, tekući i kapitalni transferi, kamate i kapitalni izdaci).

Objašnjenje pojedinih stavki po vrsti troška se može pratiti iz tabele koja prikazuje izvršenje rashoda po organizacijskoj klasifikaciji gdje je odvojeno prikazano trošenje sredstava po korisnicima.

Za naknade vijećnicima, odborima i povjerenstvima predviđen je iznos od 231.500,00 KM. Naknade od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak 4. u koju spadaju i navedene naknade obračunavaju se sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Visina naknada za rad odbora i povjerenstava utvrđena je odlukom Gradskog vijeća.

Transfer za Gradsko izborno povjerenstvo zbog izborne godine planiran je u iznosu od 30.000,00 KM.

Za troškove ugovorenih i drugih usluga u što spada i reprezentacija Gradskog vijeća predviđen je iznos od 35.000,00 KM.

Za financiranje UPRAVE u koju spadaju izdaci za komunalne usluge, usluge cestovne infrastrukture, troškovi spora, tekući transferi, subvencije javnim poduzećima, kapitalni transferi te kapitalni izdaci predviđen je ukupni iznos od 14.544.000,00 KM i raspored ovih sredstava vidi se iz priloženih tabela.

Za **komunalne usluge** predviđen je iznos od 1.040.000,00 KM od čega najveći dio otpada za trošak deponiranja komunalnog otpada u iznosu 990.000,00 KM. Ostale komunalne usluge predviđene su u iznosu od 50.000,00 KM.

Za cestovnu infrastrukturu predviđeno je 3.100.000,00 KM i planiraju se na 4 konta, za usluge popravaka cesta 1.500.000,00 KM, za sanaciju klizišta 200.000,00 KM te usluge održavanja lokalnih cesta i putova 900.000,00 KM, za rekonstrukciju ulica Brune Bušića 500.000,00 KM. Dio sredstava za cestovnu infrastrukturu planiran je iz transfera od Federacije i Županije.

Za troškove spora predviđa se iznos od 40.000,00 KM.

Za tekuće transfere rezervirano je 8.347.000,00 KM i raspored ovih sredstava vidi se iz priloženih tabela.

Za tekuće transfere Mjesnim zajednicama predviđen je iznos od 330.000,00 KM.

Za kulturu se planira izdvojiti 150.000,00 KM, za organizaciju Adventa 100.000,00

KM a za **šport** se u 2025. godini planira 290.000,00 KM, te za Ljubuški outdoor festival se planira 40.000,00 KM.

Zaštita nacionalnog spomenika Stari grad Ljubuški planira se u iznosu 205.000,00 KM.

Sufinanciranje kupnje prve stambene nekretnine za mlade planira se u iznosu 200.000,00 KM.

Pomoć umirovljenicima sa minimalnom mirovinom u iznosu od 200.000,00 KM, dok je transfer za Udrugu umirovljenika –pomoć za odlazak u banje planira se u iznosu od 25.000,00 KM.

Transfer za zdravstvo se planira u iznosu 20.000,00 KM, a ostali transferi pojedincima planiraju se u iznosu 200.000,00 KM.

Transfer za posebne namjene-zaštita od prirodnih i drugih nesreća predviđen je u iznosu od 155.000,00 KM i radi se o namjenskim sredstvima sukladno Zakonu.

Za prijevoz učenika predviđeno je 980.000,00 KM, dok su **isplate stipendija** planirane u iznosu 250.000,00 KM, dok su isplate maturantima srednjih škola s područja Ljubuškog planirane u iznosu 75.000,00 KM, a potpora polaznicima prvih razreda osnovnih škola planira se u iznosu od 40.000,00 KM.

Za političke stranke i neovisne kandidate koji imaju svoje predstavnike u ovom Vijeću rezervirano je 40.000,00 KM.

Za udruge građana 185.000,00 KM u što spadaju i udruge proistekle iz Domovinskog rata, kao i ostala udruženja. A kao posebna stavka u proračun je se planira transfer za GSS - Gorsku službu spašavanja Ljubuški u iznosu od 15.000,00 KM.

Za subvencije javnim poduzećima predviđeno je 2.549.000,00 KM. Raspored sredstava prikazan je u priloženim tabelama i u popisu ispod: Planira se novi konto Transfer za Arhitektonski fakultet u iznosu od 42.000,00, za Studentski centar u Mostaru predviđen je transfer od 10.000,00 KM. Za financiranje Radija Herceg Bosne sukladno potpisanom ugovoru predviđen je iznos od 60.000,00 KM. Za sufinanciranje troškova održavanja gradske čistoće i drugih komunalnih usluga Javnom poduzeću Parkovi rezerviran je iznos od 300.000,00 KM, transfer za arheološka nalazišta 36.000,00 KM, subvencija za nove zelene površine u iznosu 30.000,00 KM, subvencija za stadion Babovac u iznosu 36.000,00 KM i subvencija za rad Turističke zajednice grada Ljubuškog u iznosu 200.000,00 KM, dok je subvencija Jp Parkovima za javnu rasvjetu i održavanje planirana u iznosu 230.000,00 KM.

Za Radio Ljubuški planira se izdvojiti 195.000,00 KM, za Dječji vrtić rezervirano je 450.000,00 KM, za Crveni križ planira se izdvojiti 130.000,00 KM. Ustanovi Kulturno-športski centar planira se izdvojiti 460.000,00 KM, subvencija za HAZU BiH planira se u iznosu 10.000,00 KM, te subvencija za Groblje mira Bile u iznosu 40.000,00 KM, subvencija za Duhansku stanicu planira se u iznosu od 200.000,00 KM, a za javno poduzeće Veterinarska stanica se planira 120.000,00 KM.

Povrat više plaćenog poreza na dohodak građanima i ostali povrati u iznosu 20.000,00 KM.

Subvencije privatnim poduzećima i poljoprivrednicima u ukupnom iznosu 330.000,00, a odnose se na subvenciju privatnim dječjim vrtićima koja se planira u iznosu 140.000,00 KM, Subvencije za žene poduzetnice se planiraju u iznosu od 20.000,00 KM, zatim subvencija malom i srednjem poduzetništvu-potpورا investitorima u poslovnim zonama se planira u ukupnom iznosu 50.000,00 KM, a 20.000,00 KM za subvenciju kamata u Razvojnoj banci. Što se tiče subvencija poljoprivredi planira se iznos od 100.000,00 KM i to za transfer poljodjelcima-poticaaj poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu 50.000,00 KM te transfer za plastenike i udruge poljodjelaca u iznosu od 50.000,00 KM.

Za kapitalne transfere predviđeno je 2.280.000,00 KM: za financiranje izgradnje i rekonstrukcije vjerskih objekata planiran je u iznos od 150.000,00 KM, za kanale za

navodnjavanje predviđen je iznos od 100.000,00 KM, i dodatno za projekt IFAD vodonatapni sustav planira se 100.000,00 KM, za kapitalne transfere za sportske objekte 20.000,00 KM.

Kapitalni transfer za vodovode predviđen je u iznosu od 300.000,00 KM, dok je transfer za kanalizaciju - 100.000,00 KM, Kapitalni transfer za groblje 20.000,00 KM, Za kapitalni transfer u infrastrukturu poslovne zone planira se izdvojiti 200.000,00 KM.

Kapitalni transfer osnovnim školama planira se u iznosu 220.000,00 KM, dok se se za Srednju školu Ljubuški planira 20.000,00 KM.

Planira se novi konto kapitalni transfer Vodovod Stubica-Zvirici u iznosu od 800.000,00 KM, kapitalni transfer za opremu i projektor u kinodvorani 100.000,00 KM te kapitalni transfer za utopljanje zgrada u iznosu od 150.000,00 KM.

Za kapitalne izdatke predviđen je iznos od 1.479.000,00 KM. Za kapitalnu investiciju izgradnja objekta „Sigurna kuća“- 1.faza planira se iznos od 750.000,00 KM te za opremanje objekta za Povijesno-Memorijalni centar planira se 500.000,00 KM.

Za rad gradskih službi - jedinstveni organ uprave predviđena su sredstva u iznosu od 4.285.000,00 KM.

Plaće, doprinosi i naknade troškova zaposlenih predviđaju se u iznosu od 3.465.000,00 KM. Plaće i naknade plaća isplaćivat će se sukladno Odluci Gradskog vijeća o koeficijentima za obračun plaća službenicima i namještenicima u jedinstvenom Organu gradske uprave. Naknade i druga materijalna prava koje nemaju karakter plaće utvrđene su na osnovu iznosa utvrđenih važećim Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaća i Kolektivnim ugovorom.

Materijalni troškovi predviđeni su u iznosu od 685.000,00 KM. Ovi troškovi odnose se na redovne režijske troškove, izdatke za energiju, za komunikaciju, komunalne usluge, nabavu materijala i sitnog inventara, usluge prijevoza i goriva, tekuće održavanje opreme, zgrada i službenih vozila, putne troškove, bankovne usluge te izdaci za reprezentaciju, informiranje i ostale stručne i ugovorene usluge.

Za kapitalne izdatke u organu uprave planira se izdvojiti 135.000,00 KM od čega 30.000,00 KM se planira za izradu projektne dokumentaciju koja je neophodna za kandidiranje bilo kojeg projekta kojeg financira grad iz svojih sredstava ili putem kreditnog zaduženja te donatori putem različitih transfera. Zatim, planira se 30.000,00 KM za nabavku uredske opreme i 75.000,00 KM za nabavku motornog vozila.

Za socijalnu zaštitu predviđen je iznos od 1.942.000,00 KM.

Za rad Centra za socijalni rad (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdatke za materijal, sitni inventar i usluge) planira se 456.000,00 KM .

Ukupni tekući transferi planiraju se u iznosu 1.483.000,00 KM, a taj iznos se odnosi na: isplate naknada po uplati MZRSS koje se planiraju u iznosu 900.000,00 KM, transfer za CŽR planira se u iznosu od 88.000,00 KM, transfer za pomoć pojedincima predviđen je u iznosu od 120.000,00 KM. Za transfer za porodilje sa područja grada Ljubuškog planira se u iznosu 120.000,00 KM, koji će se sukladno kriterijima i

uvjetima koji će biti propisani Odlukom gradonačelnika isplaćivati preko Centra za socijalni rad.

Planira se konto Transfer za osobe sa invaliditetom-roditelj njegovatelj u iznosu 140.000,00 KM, Transfer za CZSR za Projekt kućne njege „Niste sami“ u iznosu od 100.000,00 KM te Subvencioniranje socijalno ugroženih građana po računima za potrošnju vode u iznosu 10.000,00 KM te transferi pojedincima od donacija u iznosu od 5.000,00 KM.

Planira se nabavka uredske opreme u iznosu od 3.000,00 KM.

Za JU Edukacijsko-rehabilitacijski Centar za JU Edukacijsko-rehabilitacijskom centru za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju Grada Ljubuškog planira se u iznosu od 621.500,00 KM.

Za rad JU Edukacijsko-rehabilitacijskog Centra (plaće i naknade troškova zaposlenih 454.000,00 KM, izdaci za materijal i usluge 78.500,00 KM),planira se nabavka „Senzornog parka“ u iznosu 84.000,00 KM te nabavka opreme u iznosu od 5.000,00 KM.

Za Gradsko pravobraniteljstvo predviđen je iznos 122.000,00 KM. Plaće i naknade plaća ovih djelatnika utvrđene su Pravilnikom o plaćama i naknadama plaća u javnom pravobraniteljstvu i usklađene su sa Zakonom o javnom pravobraniteljstvu. Izdaci za materijalne troškove planirani u iznosu od 5.000,00 KM i oni su minimalni jer su djelomično pokriveni iz troškova gradskog organa, dok je za nabavku opreme planirano 2.000,00 KM.

Za školstvo je predviđeno 625.000,00 KM za tekuće transfere i to po 120.000,00 KM za 3 škole (OŠ Marko Marulić, OŠ Ivana Brlić Mažuranić i OŠ Tin Ujević) te 25.000,00 KM za Glazbenu školu.

Za kapitalni transfer osnovnim školama planira se izdvojiti 220.000,00 KM, zatim transfer za Srednju školu Ljubuški planira se 20.000,00KM.

Na osnovu iznesenih podataka prikazanih u tabeli **rashoda po funkcionalnoj klasifikaciji** možemo konstatirati da se:

- **za pričuvu** planira 100.000,00 KM ili 0,46% Proračuna,
- **za rad općih javnih službi** planira se izdvojiti 5.779.000,00 KM ili 26,45% Proračuna,
- **za aktivnosti javnog reda i sigurnosti** planira se izdvojiti 155.000,00 KM ili 0,71% Proračuna,
- **za aktivnosti obrazovanja** planira se izdvojiti 2.612.000,00 KM ili 11,96% Proračuna,
- **za aktivnosti socijalne zaštite** planira se izdvojiti 2.763.000,00 KM ili 12,65% Proračuna,
- **za aktivnosti stambeno komunalnog razvoja** planira se izdvojiti 3.470.000,00 KM ili 15,88% Proračuna,
- **za kulturne rekreacijske i religijske aktivnosti** planira se izdvojiti 2.177.000,00 KM ili 9,97 % Proračuna,
- **za aktivnosti vezane za poljoprivredu** predviđena su sredstva od 300.000,00 KM ili 1,37% Proračuna,
- **za aktivnosti prometa i komunikacija** planira se izdvojiti 3.100.000,00 KM ili 14,19% Proračuna,

- **za aktivnosti vezane za zaštitu životne sredine** planira se izdvojiti 1.040.000,00 KM ili 4,76% Proračuna,
- **za aktivnosti vezane za transfere između razina vlasti** planira se izdvojiti 330.000,00 KM ili 1,51% Proračuna.
- **za aktivnosti vezane za zdravstvo** planira se 20.000,00 KM ili 0,09% Proračuna.

Ovakvim Proračunom grad Ljubuški pokušava pratiti zacrtanu politiku svoga razvoja kroz realizaciju prioriternih i započetih projekata te značajnija ulaganja u projektne dokumentacije koja je neophodna za realizaciju projekata koji će se financirati iz Fondova Europske unije ili drugih izvora financiranja.